

КОНЦЕПТ “ПИТАННЯ” У МОВНІЙ КАРТИНІ СВІТУ

Концепт “питання” як і інші концепти, належить до базових одиниць когнітивної лінгвістики. Термін когнітивна лінгвістика розглядають як парадигму підходів, що поділяють певні основні принципи, наприклад: мова – це невід’ємна частина пізнання; мова відображає взаємодію між психологічними, комунікативними, функціональними і культурними факторами тощо. Окрім цього, мова пов’язана з пізнанням й мисленням за допомогою кумулятивної функції, яка проявляє момент стійкості в пізнавальному процесі, так як у мові фіксуються результати попередніх процесів пізнання людини. Саме завдяки мові свідомість людини отримує матеріал для пізнання навколишнього світу. Мова лише відображає взаємодію психологічних, комунікативних, функціональних і культурних факторів, однак сама взаємодія реалізується у процесі мовленнєвої діяльності. Таким чином, мовленнєва діяльність виступає своєрідною когезією процесів мовлення та розуміння. У таких випадках, як стверджує В. З. Панфілов, можна говорити про “мовну аперцепцію”, основною ознакою вираження якої є активна роль мови у пізнанні людини [11, 29]. На перший погляд, процес мовленнєвої діяльності, у своїй основі, повинен бути однаковою для всіх мовців. Проте, це не так, оскільки мовлення адресанта складається під впливом його індивідуального розуміння ситуації, його думок, в той час як у адресата цей процес відбувається навпаки. Процес мислення у слухача утворюється під впливом мови, а розуміння зумовлюється індивідуальними факторами, що існують у його свідомості. Натомість спільною виступає основа процесу мовлення – реалізація людьми сталої системи відносин, що склалися у суспільстві. Така система відносин, на думку Л. В. Щерби, передбачає, що люди не просто спілкуються в процесі виконання різних суспільних функцій, але також “з приводу” чогось [16, 246]. По своїй суті процес мовлення передбачає реалізацію схеми отримання-передачі інформації. Завдяки цьому людська діяльність збагачується за формою та змістом. Звертаючи увагу на взаємодію процесу мовлення та розуміння, можна навести визначення комунікації К. Мортенсена як “процесу, який має місце, коли люди надають значення поведінці, пов’язаній з повідомленням” [7, 75]. Для передачі того чи іншого повідомлення мовець обирає той тип комунікації, який найповніше зможе передати комунікативне завдання мовця. Цілком очевидним є те, що у процесі комунікації приймає участь щонайменше двоє співрозмовників, а отже комунікативний намір мовця завжди орієнтований на певного адресата. Тому, важливим є як місце категорії питальності, так і запитання, яке функціонує як комунікативна одиниця, і є необхідною складовою під час організації мовленнєвого процесу. А. Вежицка вважає, що головним компонентом запитання є “бажання знати, а не бажання вплинути на когось” [4, 261]. Бажання знати базується на процесі отримання інформації і є одним з основних при реалізації комунікативного процесу й сприяє встановленню мовленнєвих відносин між комунікантами.

Як зазначалося, основною метою запитання є не тільки передача інформації, а й її отримання. Тож, у запитанні висловлюється запит, пізнання дійсності (світу), спрямовані на усунення незнання. Світобачення людини, а також її приналежність та особистісне відношення до світу, визначається переміщенням знання від адресанта до адресата. Перш за все, це відбувається саме за допомогою запитання, однак, як зазначає О. Б. Йокояма, знання можуть переміщуватися і, наприклад, за допомогою директива [8, 139]. Проте, питання надає можливість мовцю досягти більш чіткого розуміння світу, що є навколо нього. Різниця відзначається і тим, що коли адресант збирається поставити запитання адресату, він вже передбачає, що адресат має знання, якого немає у адресанта, й останній планує отримати це знання [8, 140]. Таким чином, за допомогою питань мовець реалізує пізнавальну установку мовлення, а саме зведення до мінімуму невизначеності у знанні, його неповноти, а відповідно отримання глибшого знання. Дж. Лайонз у праці *“Лінгвістична семантика”* [10, 65] говорить, “що поставити питання означає те, що мовець бажає, щоб адресат розв’язав стан невизначеності, в якому знаходиться мовець”. Це відбувається за допомогою заповнення інформаційних лакун. Згідно з О. Г. Почепцовим, заповнення інформаційної лакуни є тільки вихідною метою запитання. Окрім вихідної існує ще й кінцева мета, яка зводиться до здійснення того чи іншого мовленнєвого акту [13, 18]. Отже, аналіз питального речення може дати глибокі знання як слухачу про світ мовця, так і мовцю про світ слухача. Це відбувається тому, що питання спрямоване на утворення більш цілісної картини світу, оскільки відноситься до невизначених для суб'єктів мовлення фрагментів світу.

Така спрямованість питального речення поставила за **мету** дослідження змодельовати концептосферу “питання” у мовній картині світу та встановити шляхи його вербалізації у мовній системі за допомогою дефініційного та компонентного аналізу. Реалізації даної мети сприятиме вирішення ряду **завдань**:

- Проведення дефініційного аналізу концепту “питання”;
- Розроблення лексико-семантичного поля “питання”;
- Створення концептосфери “питання”.

У зв'язку з широким розвитком когнітивної лінгвістики виникає необхідність дослідження концептів, які на сьогоднішній день не є остаточно висвітленими. До таких концептів належить концепт “питання”. Саме у необхідності проведення аналізу цього концепту ми вбачаємо **актуальність** роботи. Серед основних методологічних підходів, що використовувалися під час дослідження слід відзначити, дефініційний аналіз, який базується на описі компонентів лексичного значення концепту “питання”, лексико-семантичний аналіз, що використовувався при розробці структури лексико-семантичного поля концепту “питання”, та компонентний аналіз, що застосовувався при побудові концептосфери “питання”.

Аналіз концепту, а тим паче концептосфери “питання”, слід розпочинати з аналізу його дефініцій, що лежать в основі подальшого значення концепту “питання”. Як стверджує Ю. Н. Караулов у праці *“Лінгвістичне конструювання і тезаурус мови”*, “інверсія відносин найменування, при якій думка рухалася б від слова до значення (сигніфікату), утворює відносини інтерпретуючого типу, які є дуже близькими до відношення тотожності. Повідомляючи про те, що означає слово, ми не тільки поєднуємо звук зі змістом, але ніби прирівнюємо значення слова до його

тлумачення за допомогою інших слів” [9, 278]. Трактуючи вищенаведену думку А. П. Бабушкін у статті “Концепты разных типов в лексике и фразеологии и методика их выявления” говорить, що “якщо праву та ліву частини словникової статті одномовного тлумачного словника позначити як пояснюване та пояснююче, то в ідеалі, права частина повинна містити той самий набір сем, що і пояснюване” [2, 53]. Сема у цьому випадку розглядається як елементарна змістовна одиниця семми - “ідеального утворення, на протипагу лексеми – “матеріального утворення”. Тож, враховуючи інверсію відносин найменування, А. П. Бабушкін зазначає, що “ідеальна сутність концепту вловлюється словом і дублюється у його визначенні” [2, 53-54]. А значить і у самому слові, і у його вербальній дефініції фіксується результат людського пізнання, що доводить необхідність проведення дефініційного аналізу.

Для визначення структури лексеми “питання” та форм його функціонування у дискурсі ми провели дефініційний аналіз, що базувався на аналізі дефініцій поданих у 8 англomовних тлумачних словниках. Основні лексеми були вибрані, занесені у Таблицю №1 та співставленні із відповідними словниками.

Таблиця №1

Дефініційний аналіз лексеми “question”

№	Компонент лексичного значення	1*	2	3	4	5	6	7	8
1	An expression of inquiry that invites or calls for a reply	-	-	-	-	+	-	-	-
2	The act of asking or inquiry, interrogation	-	-	-	-	-	+	-	+
3	A subject or point opened to controversy	-	-	-	-	+	+	+	+
4	Something which needs to be decided	-	-	-	+	-	-	-	-
5	A point or subject under discussion or being considered	+	+	+	+	+	+	+	-
6	Uncertainty, doubt	+	+	+	+	+	+	+	+
7	Possibility, chance	-	-	-	-	+	-	-	-
8	A proposition brought up for consideration by an assembly	-	-	-	-	+	-	-	-
9	A proposal to be debated or voted on	-	-	-	-	+	+	+	-
10	A sentence in an interrogative form, addressed to someone in order to get information in reply	-	+	-	+	+	+	-	+
11	Inquiry into or discussion of some problem or doubtful matter	-	-	-	-	-	+	-	-
12	Something in controversy before a court	-	-	-	-	-	-	-	+
13	A word or words used to find out information	+	-	-	-	-	-	-	-
14	A difficult matter, a problem	-	-	-	-	+	-	-	+
15	Something that someone asks you when they want information	-	-	+	-	-	-	+	-

*перелік словників у відповідності до нумерації у Таблиці №1 – *Cambridge Advanced Learner’s Dictionary; Longman Dictionary of Contemporary English; MacMillan Essential Dictionary; Oxford ESL Dictionary; The American Heritage Dictionary of the English Language (2nd College Ed.); The Random House College Dictionary (Revised Ed.); Webster’s Desk Dictionary of the English Language; Webster’s New World Dictionary (3rd College Ed.)*.

У Таблиці №1 подані узагальненні дефініції, що функціонують у словниках, наприклад синонімічні значення “*dispute, controversy, debate*” об’єднанні в одному компоненті, що і наводиться.

У дослідженні дефініційний аналіз поєднується з кількісним аналізом, що допомагає зробити висновки на основі кількісних даних. Використовуючи ці типи аналізу ми підраховали кількість вибраних лексичних компонентів й це дало можливість стверджувати, що домінантними компонентами лексичного значення “питання” є:

a) *Uncertainty, doubt*

b) *A point or subject under discussion or being considered*

c) *A subject or point opened to controversy*

d) *A sentence in an interrogative form, addressed to someone in order to get information in reply.*

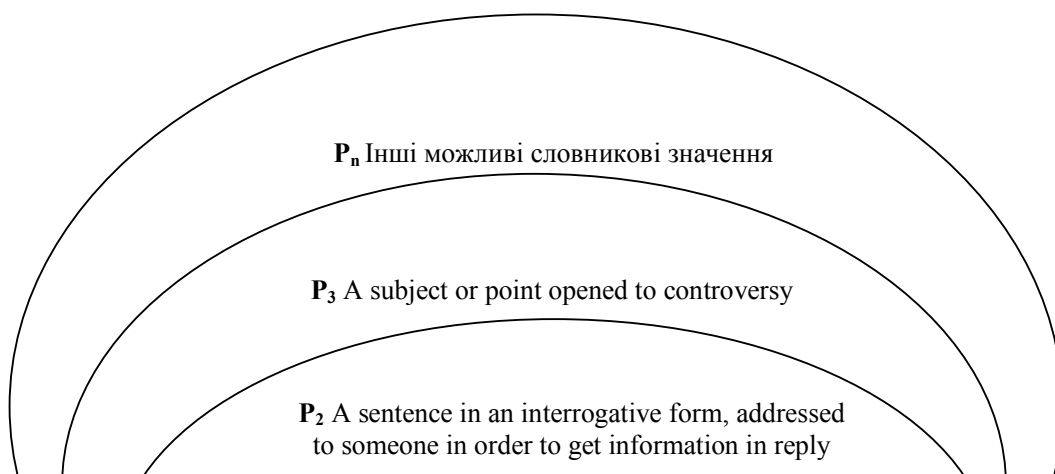
Вибір цих дефініцій був зумовлений частотністю їх використання у словникових статтях. Дефініція під позначенням a) була використана у 8 словниках. Дефініція b) була вжита у 7 словниках. Дефініція c) – у 5, а дефініція d) – у 4 словниках. Частотність інших дефініцій є нижчою 4-х.

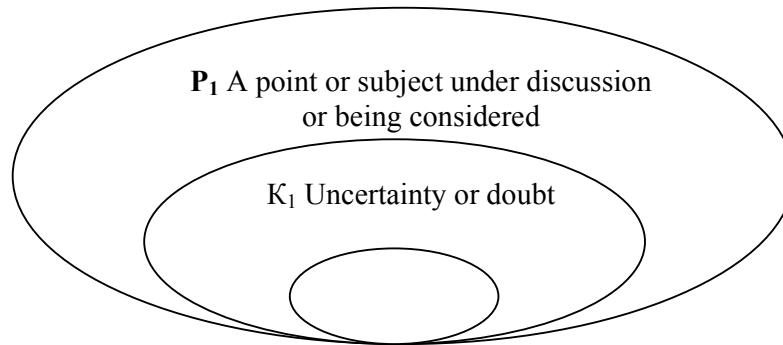
Виділивши основні компоненти лексичного значення, ми можемо відзначити, що виступає ядром лексеми “питання”, які периферійні значення поєднуються у ній і як буде зображатися лексико-семантичне поле лексеми “питання”.

У термінологічній енциклопедії О. О. Селіванової лексико-семантичне поле розуміється як парадигматичне об’єднання лексичних одиниць певної частини мови за спільністю інтегрального компонента значення [14, 281]. На думку Ю. С. Степанова, одиницею лексико-семантичного поля найчастіше є лексико-семантичний варіант слова, а також і саме слово, якщо воно є однозначним і має у всіх своїх значеннях однорідній понятійний зміст [15, 63]. Будучи чітко організованою структурою поле містить у собі обов’язкові складові – **ядро** (центр) та **периферію**. За Т. С. Глушак та С. К. Семеновою “центр містить максимальну концентрацію специфічних ознак, що характеризують категорію; периферія означає їх розрідженість” [5, 74]. Іншими словами, до спільного ядра (центру) належать найбільш уживані та визначені значення, тоді як периферія характеризується невисокою частотністю вживання тощо. Тому, у лексико-семантичному полі побудованому на основі даних Таблиці №1, центр (ядро) буде представлене дефініцією із найвищою частотою вживання – “*uncertainty or doubt*”. Інші значення відображаються за допомогою овалів, що розташовуються на певному віддаленні від ядра. Беручи за основу результати вищенаведеного дефініційного аналізу, ми можемо відобразити співвідношення між домінантними та периферійними компонентами за допомогою Рисунок №1.

Рисунок №1

Структура лексико-семантичного поля лексеми “question”

Оскільки центральною зоною лексико-семантичного поля виступає компонент, що має найвищу частоту з-поміж усіх інших, то до периферії належать компоненти, частота використання яких є нижчою, ніж у ядра. Центральна зона на Рисунку №1 відображена фігурою K_1 – яка слугує для передачі значення *uncertainty or doubt*. Її частота є найвищою. Щодо периферійних зон, то за визначенням А. В. Бондарко розрізняють “дальню” та “ближню” периферії [3, 72]. Віддаленість периферії залежить від частотності використання значень лексеми, тобто чим нижча частота використання значення, тим далі воно розташовується від центру. Така периферія є дальньою. До ближньої периферії належать значення, частотність яких є високою й знаходиться у порядку спадання від центру. При утворенні лексико-семантичного поля “питання”, наступними по частоті використання (після значення-ядра) є периферійні компоненти P_1, P_2, P_3 , де:

P_1 – *A point or subject under discussion or being considered; a matter to be dealt or discussed; a subject that needs to be discussed or dealt with; smth. which needs to be discussed; a problem for discussion; a matter open to discussion* – зі спільним для 7 словників компонентом – “*under discussion*”.

P_2 – *A sentence in an interrogative form, addressed to someone in order to get information in reply; a sentence which asks for information; an interrogative sentence; a sentence in an interrogative form, addressed to someone in order to get information in reply* – зі спільним для 5 словників компонентом “*a sentence*”.

P_3 – *A subject or point open to controversy; a subject of dispute; a subject of controversy; smth in controversy* – зі спільним для 4 словників компонентом “*controversy*”.

У Рисунку №1 була внесена *N-периферія*, яка позначає, що кількість периферійних елементів не є завершеною.

На Рисунку №1 наведені основні периферійні компоненти лексеми “question”, окрім яких існують й інші, що зафіксовані тільки в окремих словниках і частотність яких є низькою. Наприклад: периферійне значення “*possibility or chance*” було зафіксовано тільки у: *The American Heritage Dictionary of the English Language (2nd College Ed.)*. До таких значень також належать:

- *A word or words used to find out information* – *Cambridge Advanced Learner's Dictionary*
- *Something, which needs to be decided* – *Oxford ESL Dictionary*
- *A proposition brought up for consideration by an assembly* – *Oxford ESL Dictionary*

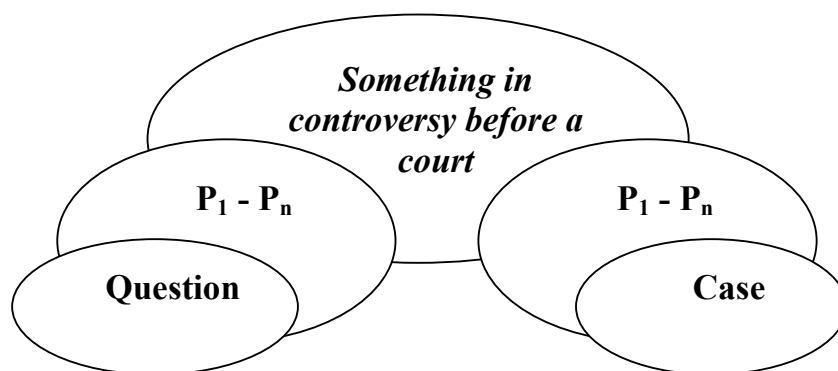
- *Inquiry into or discussion of some problem or doubtful matter – The Random House College Dictionary*

- *Something in controversy before a court – Webster's New World*

Окрім функціональної взаємодії, периферійні значення характеризуються своєрідною багатогранністю, тобто взаємодією з іншими периферійними компонентами інших семантичних полів. Наприклад, лексико-семантичне поле лексеми “**question**” може перетинатися з полем лексеми “**case**” у дальній периферії – “*Something in controversy before a court*”. Графічно, такий перетин полів можна відобразити наступним чином, див. Рисунок №2.

Рисунок №2

Перетин лексико-семантичних полів “question” та “case”

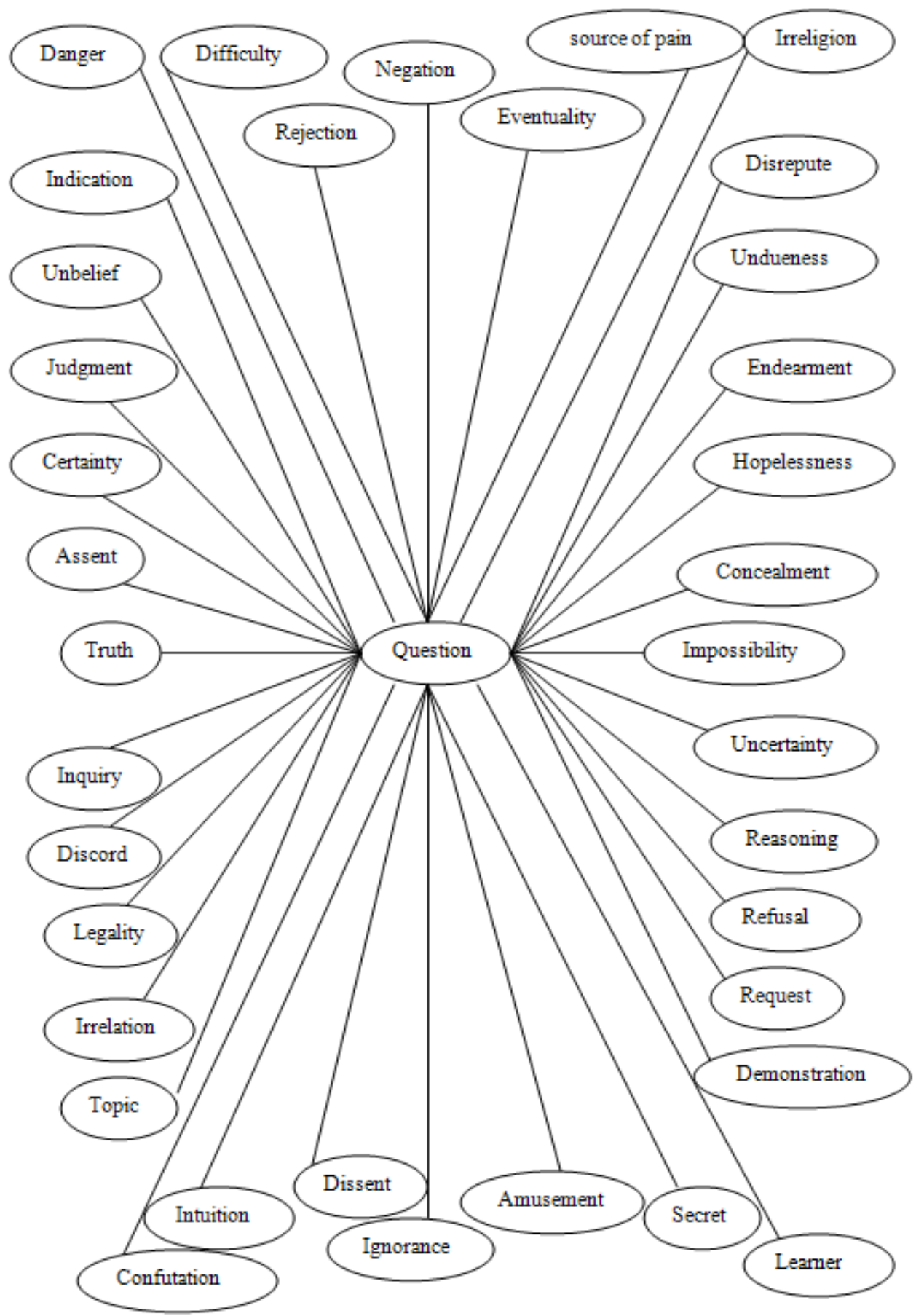
де P_1 – означає периферію найближчу до ядра поля, а P_n – периферії, що знаходяться на віддалені від ядра лексико-семантичного поля. Як результат, поля можуть перетинатися у певних периферійних значеннях, хоча їх центри можуть знаходитись у діаметральній протилежності один до одного. Такий своєрідний перетин може відбуватися між різними периферіями полів і до кожного з полів можуть бути приєднані й інші семантичні поля, що зобразатиме багатомірну систему лексико-семантичного поля у мові.

Отримані результати дефініційного аналізу та створення лексико-семантичного поля концепту є недостатніми для утворення концептосфери “питання”. Концептосфера не виступає простим набором складових – концептів. Вона формує складну систему, що утворюється на основі взаємозв’язків, що існують між концептами. Як відзначають З. Д. Попова та Й. А. Стернін “концепти, що утворюють концептосферу, за окремим своїми ознаками вступають у системні відношення подібності, відмінності та ієрархії з іншими концептами” [12, 18]. Для створення власної концептосфери питання”, ми звернулися до даних тезаурусів.

У нашому дослідженні використовувалися матеріали з *Roget's Thesaurus*, як одного з провідних та найповніших тезаурусів сучасної англійської мови. За даними *Roget's Thesaurus* концепт “питання” виражається 36 лексемами, які і утворюють концептосферу “питання”.

Рисунок №3

Концептосфера “питання”

На Рисунку №4 відображена концептосфера “**question**”, яка містить 36 лексем, що вербалізують концепт, а також зв’язки мовних одиниць із інтегрованим, спільним для них значенням – концептом “питання”. Рисунок №4 можна вважати прикладом однонаправленої концептосфери, оскільки не були відображені зв’язки, що існують, насамперед, між самими одиницями концептосфери, а також між одиницями концептосфери “**question**” та інших концептосфер. Мовні одиниці утворюють єдине ціле, певну тематичну групу, сформовану на основі уявлень та знань людини, при чому перевага близькості до концепту не надається жодному з них, на відміну від структури лексико-семантичного поля. Щодо важливості тезаурусного підходу, то дослідження Ю. Н. Караулова показали, що саме дані тезаурусів дають мовцю чітке уявлення про семантичний простір мови й системних відношень у ньому та дозволяють спостерігати за рівнями організації лексики [9, 29].

Таким чином, модель концептосфери питання, побудова якої було метою нашого дослідження, базується на таких основних характеристиках як універсальність та здатність до інтеграції. Існування цих характеристик визначається, перш за все, наявністю чіткої структурної парадигми концепту – ядро + периферія. Як зазначає С. П. Денисова “семантична будова поля (ядерно-периферійна структура в мові) утворена не за ознаками бінарної опозиції (релевантність/нерелевантність), а за принципом градування – ступеня виявлення ознак із центром, що складається з ознак високого ступеня детермінованості, і периферії - явищ із високим рівнем варіативності” [6, 65]. У нашому дослідженні, згідно з даними дефініційного та компонентного аналізу, ядерну зону лексико-семантичного поля “питання” складає лексема “*uncertainty or doubt*”, яка була представлена у 8 лексикографічних джерелах,.

До близької периферії належать такі дефініції: P_1 – *A point or subject under discussion or being considered*; P_2 – *A sentence in an interrogative form, addressed to someone in order to get information in reply*; P_3 – *A subject or point open to controversy*.

До дальньої периферії належать: P_9 – *An expression of inquiry that invites or calls for a reply*; P_{10} – *Something which needs to be decided*; P_{11} – *Possibility, chance*; P_{12} – *A proposition brought up for consideration by an assembly*; P_{13} – *Inquiry into or discussion of some problem or doubtful matter*; P_{14} – *Something in controversy before a court*; P_{15} – *A word or words used to find out information*.

Проаналізувавши складові лексико-семантичного поля “питання”, відзначимо, що вони перебувають у взаємозв’язку з іншими полями і перетинаються у різних точках периферій, чи периферій та ядер, наприклад ядро поля “**question**” є дотичним до периферії поля “**case**” – у точці “*uncertainty or doubt*”. Такі точки дотичності між лексико-семантичними полями доводять системність багатовимірної структури лексичного рівня мови та відображають взаємодію лексемами. Тобто, у мові існує безліч полів, які не є окремими системами, а функціонують тільки у цілковитій взаємодії з іншими полями, утворюючи при цьому лексико-семантичну цілісність мовної системи.

Аналіз даних *Roget’s Thesaurus* дав можливість сформулювати концептосферу “питання”, яка, за результатами дослідження, вербалізується 36 лексемами, які рівномірно розподіляються у межах концептосфери “питання”. Тобто, не можна

стверджувати про те, що один з елементів є більш значущим, ніж інший. Хоча, зрозумілим є і те, що частотність використання одних значень є вищою, ніж інших.

Отже, у межах комунікаційного процесу, концепт “питання” відіграє провідну роль, так як він слугує однією з основ для утворення дискурсу та сприяє вербалізації знань і мовної картини світу.

Результати дослідження можуть слугувати базисом для проведення подальшого аналізу функціональної семантики складових лексико-семантичного поля “питання” у дискурсі, вербалізації концепту “питання” за допомогою розділового запитання, а також дадуть змогу розглянути комунікативну природу дискурсу й виявити нові функції, що притаманні питальному реченню.

Список використаних джерел

1. Арнольд И. В. Основы научных исследований в лингвистике: учеб. пособие / И. В. Арнольд. – М.: Высш. шк., 1991. – 140с.
2. Бабушкин А.П. Концепты разных типов в лексике и фразеологии и методика их выявления / А. П. Бабушкин // Методологические проблемы когнитивной лингвистики. – Воронеж: ВГУ, 2001. – С. 52-57.
3. Бондарко А. В. Основы функциональной грамматики: Языковая интерпретация идеи времени / А. В. Бондарко. – Санкт-Петербург.: Изд-во Санкт-Петербургского ун-та, 1999. – 260с.
4. Вежбицка А. Речевые акты / А. Вежбицка // НЗЛ. Вып. 16. Лингвистическая прагматика. – М.: Прогресс, 1985. – С. 251-275.
5. Глушак Т. С. К проблеме обоснования статуса функционально-семантических категорий в языке / Т. С. Глушак, С. К. Семенова // Вопросы языкознания. – 1980. – №2. – С. 73-79.
6. Денисова С. П. Типологія категорій лексичної семантики. / С. П. Денисова. – К.: Вид-во Київського держ. лінгвістичного ун-ту, 1996. – 294с.
7. Залевская А. А. Введение в психолінгвістику / А. А. Залевская. – М.: Изд-во Российского государственного гуманитарного университета, 2000. – 382с.
8. Йокояма О. Б. Когнитивная модель дискурса и русский порядок слов / О. Б. Йокояма. – М.: Языки славянской культуры, 2005. – 424с.
9. Караулов Ю. Н. Лингвистическое конструирование и тезаурус литературного языка / Ю. Н. Караулов. – М.: Наука, 1981. – 366с.
10. Лайонз Дж. Лингвистическая семантика: Введение: [пер. с англ. В. В. Морозова, И. Б. Шатуновского] / Дж. Лайонз. – М. Языки славянской культуры, 2003. – 400с.
11. Панфілов В. З. Философские проблемы языкознания: Гносеологические аспекты / В. З. Панфілов. – М.: Наука, 1977. – 288с.
12. Попова З. Д., Стернин Й. А. Очерки по когнитивной лингвистике / З. Д. Попова, Й. А. Стернин. – Воронеж: Истоки, 2001. – 191с.
13. Почепцов О. Г. Семантика и прагматика вопросительного предложения: (на мат. англ. яз.): автореф. дис. на соискание учен. степени канд. филол. наук: спец: 10.02.04 “германские языки” / О. Г. Почепцов. – К., 1979. – 24с.
14. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія / О. О. Селіванова. – Полтава: Довкілля-К, 2006. – 716с.

15. Степанов Ю. С. Константы: Словарь русской культуры / Ю. С. Степанов. – М.: Академический проект, 2001. – 990с.
16. Щерба Л. В. Избранные работы по русскому языку / Л. В. Щерба. – М.: Прогресс, 1957. – 325с.

Список лексикографічних джерел

1. Cambridge Advanced Learner's Dictionary. – Cambridge: CUP, 2006. – 1584 p.
2. Longman Dictionary of Contemporary English. – Edinburgh Gate: Harlow, 2006. – 1833p.
3. MacMillan Essential Dictionary. – Oxford: Between Towns Road, 2003. – 829p.
4. Oxford ESL Dictionary. – Oxford: OUP, 1996. – 480p.
5. The American Heritage Dictionary of the English Language (2nd College Ed.) – Boston: Houghton Mifflin Company, 2000. – 2116p.
6. The Random House College Dictionary (Revised Ed.) – New York: Random House, 1980. – 1568p.
7. Visual Thesaurus. *[Электронный ресурс]* / режим доступа до джерела: - http://www.visualthesaurus.com/landing/?ad=ddc.large&word=question&utm_source=ddc&utm_medium=large&utm_campaign=VT
8. Webster's Desk Dictionary of the English Language. – New York: Portland House, 1990. – 1078p.
9. Webster's New World Dictionary (3rd College Ed.) – New York: Prentice Hall, 1991. – 1574p.

Резюме

Статья посвящается анализу концепта «вопрос» и основывается на проведении дефиниционного анализа, построении лексико-семантического поля концепта «вопрос» и разработке концептосферы «вопрос».

Ключевые слова: концепт, концептосфера, лексико-семантическое поле, ядро, периферия.

Summary

The article is focused on the analysis of the concept “question” and is based on the definition analysis, construction of the lexical semantic field of the concept “question” and modeling the conceptual structure of “question”.

Key words: concept, conceptual structure, lexical semantic field, nucleus, periphery.